

94/12
1909

მათრასი

და საღამური

№ 18

ყოველ-კვირეული, იუმორისტული ჟურნალი

ეროვა მოდის!

—
ეროვა მოდის, სოფელი,
ხელ-ჩაქიდული მშურათა;

მოდის და მოუხარიან,
აწ კირი გიჩანს ნურათა.
აგიუვავენ მინდორ-ველს,
ზურმუხტით ნაქარგ მდელოსა,
ერთი თვის შემდეგ ვერც იცნობ
ჩვენს ბედზევ საქართველოსა.
პური ას თავ-თავს დაისხამს,
სიმინდიც ას-ას ტაროსა,
ლობიო მოგვცემს უღვევლ.
ცხოვრების ჩვენის წყაროსა.
ზვარი დაისხამს, ყოველ-წლივ
ღვინო ზღვით მოგვედინება,
ხუხუთ და ხუხუთ ყანწებით
ვიღრმდის მოგვეწყინება!
ხრიოვებს ბაიო შემოსავს
ნაყოფით დაქანცულები,
ტყე აიყრება, არ მოხვდეს
მას მენახშირის ცულები.
ხარ-კამეზობა იმრავლებს,
იმრავლებს წვრილი რქოსანი,
(მწერლებიც გაგიმრავალდება
ბელეტრისტნი და მგოსანი)
ყოველგან სკოლებს დახსნიან
ყმაწვილთა აღსაზრდელთა,
(სამი წლის ვინც-კი გახდება
თავს შიგ უკრავენ ხელთა!)
სულყოლო სოფელს ექნება
საფათყოფო სხლეები,
წიგნთსაცავები, თეატრი
ცხოვრების განმახლები.
რკინისა გზები, კონკები
გექნება გაწყობილები,
ურემზე ხრავუნს ის არ ჯობს
სწრაფი, საჯღამათ რბილები?
მაშ ვიხიარე სოფელი,
ცხოვრებით უტყვისთა,
მოდის ეროვა ნარჩევი.

— დედაე! ბატონო და აქ სამხელლობელი რა იყო; მე შხათ ვარ დაგეხმაროთ.. აბაჰ! მე ჩვენ-ბურ ყა...
 ბოლო სიტყვები დაიკარგა მკითხველისათვის.
 ეშმაკი.

დეტე შეშნი.

(უხუთის სააგენტო.)

პარიზი ბურკევა კვალად აუშვა ერთი საფარნი, რომელზედაც ორი ახალი პროვოკატორი დასვა. ამბობენ მსოფლიო პრისხ ესენი აიღებენო.

სტამბოლი. ოსმალეთის მთავრობამ წინადადება მისცა ინგლისს, გერმანიას და შეერთებულ შტატებს: სამხედრო გემები თუ გვირიათ ჩვენს ქარხნებს შემოუკვეთეთო.

ვაშინგტონი. ამერიკელი კაპიტალისტები ჩრდილოეთ პოლიუსზე სასტუმროს აგებას აპირებენ.

სან-დომინგო. იფეთქა.

რომი. ერთი დღის განმავლობაში მიწა შეიდასჯერ იძრა. შიში აქვთ დუბროვინი არ იყოს ჩამოსულიო.

თეირანი. სპარსეთის მთავრობას განზრახვა აქვს გერმანიასა და საფრანგეთს შვა რკინის გზები გაიყვანოს.

პეკინი. ჩინეთის მთავრობა სთხოვს რუსეთისას: ჩინეთის თავისუფალ ადგილებზე რუსეთმა ყახახ-რუსები დასახლოს კულტურის შესატანათ.

მარდნი არ სჩანან!..

ვარდნი ყვაოდენ... ბალი მიყვარდა, რადგან იმ ბალში მეც შეედილიდი: გრნაობით ვუმზერდი იმედის ყვაილთს, ჩემს შავბეღუნელა აღარ ვჩიოდი.

ნაკადულთ რაკრას, ფრთოსანთ მყრონს ჩემი სიმღერაც უერთდებოდა... შორით ისმოდა რაღაც ლიბალი:

ეგ, მთის ღრანტეში, მხეცი კვდებოდა... სიკვდილს-სიკოცხლვ შემბრძობებოდა... ტყე კენესდა მწარეთ, მთა ზანზარებდა, ზღვას ჯანყი ეკრა... დენიდა ღრუბელთ, მაგრამ ცა იმათ არ იკარებდა.

ცა კრიალბედა... მის ლურჯ ტატნობზე მზე დიდებული დასეირნობდა და მის ქვეშეთში ჩაგრულთა შორის უიმედობას არავინ გრძობდა...

უტბათ იელღა!.. დაეცა მეხი... შორს სტიქიონმა დაიქვითინა... და ცისა ტატნობს გლოვის ემბღემა, შავი სულარა ვადაფენდა.

დაეცა სეტყვა შხუილ-ქუხილით... დასუსხა ბალი, ყვაილოვანი, ნარგავ-ნათესი მიწას გაეკრა, გაისმა ირგვლივ კენესა, გლოვანი...

...მე კვლავ ბაღში ვარ... ირგვლივ-პარტახი! ზეცა უახროთ გადმომქერია... ვარდნი არ სჩანან!... მათ დამზროლ ჯაგებს საწყულად ქაცვები გაულერია!

ნ. ზომღეთელი

პრტიკოსნან.

ვლადიკოვო ერთ მოქმედებათ.

გამოსვლა X.

(შემოდის შექვქე)

მეიქვხე. (თავს უკრავს კარებდასწვ) ბუილილიშვილი.

კრიტ. ოქროსცვარაძე, გთხოვთ!

მეიქ. (ჭდაება).

კრიტ. რათ შემიძლიან გემსახუროთ?

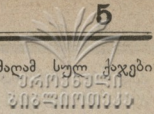
მეიქ. მე ვარ ახალგაზრდა დრამატურგი...

კრიტ. მშვიდობა სახელსა თქვენსა.

მეიქ. მოითმინეთ, ნუ მაწყვეტინებთ! ჰო და ასე—მე ვარ ახალგაზრდა დრამატურგი, დაუძინებელი მტერი პროგრესისა და კულტურისა. დაესწოე რბამა.

კრიტ. იღე მისი?

მეიქ. პარადოქსია, თავიდან ბოლომდე პარადოქსია. არ იფიქროთ, საზოგადოებამ ჩემგან რაიმე

ვიყო, მაგრამ სულ ტყუილია. საოცარია, აგერ 30 წლის კაცი ვარ და ჩვენში ჯერაც არ იციან, თუ რა მიმართულებისა ვარ. ყველა თავისად მთელის მაშინ, როცა არავისიც არა ვარ.

კრიტ. მეც ასე მგონია.

მეექ. დიად! დღესაც ყოველგვარ მიმართულებათა და რწმენის გარეშე ვღვევარ. ჩემი პოეტური აღმაფრენა და მოუსვენარი სული პარტიულ ვიწრო ფარგლებში ვერ მოთავსდება. ძირს დავგმა, ძირს დავმავლობა. ჩემი ერთ ადგილზე მიმავრება ვერა სულიერმა ვერ შესძლო. მუდმივი რყევა, მუდმივი ობლობა სულისა, აი ჩემი ხვედრი. (მგირე ზაჟუა. უმეტე ზეისს ამოადებს უბადგან და კრიტიკოსს) ჩაიბარებთ?

კრიტ. კარგი, დასტოვეთ, თუმცა...

მეექ. უმჯობესი იყო, უკან რომ წამეღო, განა?

კრიტ. დიად.

მეექ. რატომ?

კრიტ. იმიტომ, რომ დაგვიანებულია, თქვენ აზრებს ათი საუკუნის წინეთაც არ ექნებოდა გასავალი, არათუ ჩვენ დროში. მიუხედავად თქვენი ქადაგებისა ჩვენი კაცობრიობა ღვთის შეწვევით მიინც წინ წაა. დაგვიანებულია, დაგვიანებული.

მეექ. კარგი... რასან ასეა, უკან წავიღებ. სჩანს შუბლზე მაწერია მარტოობა სულისა (ინახავს ზეისს).ჟ

კრიტ. გეთანხმებით სრულიად. თქვენ აზრებს ჩვენს დროში გიყის მეტი არავინ ვიზიარებს.

მეექ. (განზე) რა უნდა ელაპარაკო ამისთანა მუტრუკს. იცის კი, ხურმა რა ხილია? გაუღრიგინებია ეს მუნიანი თავი და კრიტიკოსი ვარო გაიძახის (ჟგირე) მშვიდობით! ერთხელაც ექნება, ჩვენ ქუჩაზედაც გამოიდარებს და მაშინ კი სერეიხს კრიტიკა, სკოტინა! (გაგარდება).

ბამოსვლა XI.

(გამოვლის ქეთთ)

ქეთთ. გიგო! რა ამბავია? ვინა ჰყვიროდა?

კრიტ. რაღა რა ამბავია ქალო, დათიკოს გიტები გაჰქცევიდა და ლამის შეეც გამოგიფონ. წადი ილოკე, ილოკე! კარები მაგრა ჩაჰკეტე. ჩემთან ნუ გეშინიან. ძალაქია მზად იყოს. ხა, ხა, ხა, ხა!

ქეთთ. (მხრებს შეიშეშუნას და გადის).

ბამოსვლა XII

(შეშადის ქაჟი პეტრე)

მეშვიდენ სალაში შენდა კრიტიკოსო ივერი-იდგან.

კრიტ. გაიბარჯოთ!

მეშ. მე ვახლაფართ ქაჟი პეტრე.

კრიტ. გთხოვთ! (განზე) ამაღამ სულ ქაჯები მოდიან ჩემთან.

მეშ. (ჯღვება.)

კრიტ. რას მეტყვი?

მეშ. გაუფურჩქნავი ყვაილი ქართული პოეზიისა მოითხოვს თქვენგან პრეტუკოს.

კრიტ. ჯერ გიფურჩქნოს და მერე უპროტუკიოდაც გიკვლევს გზას.

მეშ. შემტლარი აზრია! ასეთი უმბავლითო ამბავი ჯერ არსად არ მომხდარა, მით უმეტეს, ჩვენს უძაღლო ქვეყანაში, საცა ვირს ბულბულიდან ვერ არჩევნ.

კრიტ. (განზე) რა ეშველება ამდენ ვადარეულს? (იშს) რასან აგრეა, შეგიძლიან მიბრძანდეთ. მეც ხომ ჩემი ქვეყნის შვილი ვარ.

მეშ. დიად შვილი, მაგრამ შვილი იშვიათი განწავლილი.

კრიტ. კარგი ერთი. ნუ ახირდებით. სხვა?

მეშ. დავსწერე პიესა.

კრიტ. მიმოძეთ.

მეშ. ამ სათაში. (გადის და დიდს გაჭეფებათ შემოაქვს ერთი ფიანა, უზარმაზარი წიგნი. დადებს ტახტზე და მოუჯდება გვერდით, თათქოს ეშინიან, არაგინ აწ წაართვის).

კრიტ. (გაოცდება) ეს რა ამბავია? აკი თქვენა ბრძანეთ ერთაიოა.

მეშ. ერთია მაშ!

კრიტ. ღმერთო ნუ შემწლი.

მეშ. რა იყო, რა ეშმაკი გეცათ?

კრიტ. როგორ თუ რა იყო, დალოცვილო, აქ ერთი კი არა 60 პიესა გამოვა.

მეშ. ბიჟობაც ისაა, რომ ერთ პიესაში გამოხატო ყოველივე მოკლეთ და სხარტულათ.

კრიტ. (განზე) ისეც ღმერთი შენ ავაშენებს, რაც ეს მოკლე და სხარტული იყოს. (იშს) რამდენი მოქმედება?

მეშ. 35 და 48 სურათი. ამის წამკითხველმა ესპერანტოს ენაც უნდა იცოდეს, 491 მომქმედი პირია. მათ შორის 119 დედაკაცია, 37 ბავში, 29 ქალწული, დანარჩენი მამაკაცები. საქიროა 108 ხმალო-ხანჯალი, 271 სერთუკი, 125 ქულაჯა. ეს არის დარბა, ტრაველია, კომელია, შინაარსით იგი სოციალ-რეალურ-სიმბოლისტურია. აქ არის კლასთა ბრძოლა, კომუნა, მონობა, ბატონ-ყმობა, ფეოდალიზმი, იდეალიზმი, ფედერალიზმი, სოციალიზმი, ასტრონომია, თეოლოგია, ფილოსოფია და სინდეს-მოლოგია чертъ Васъ поибри (მაგარდება და შავიდან დაჭკრავს ზედს, უედაფაერა ზანზარებს).

კრიტ. ნელა ბატონო, ნელა. აღექსანდრე მა-

გამოსვლა XIII
1917 წლის
ნოემბერი

კედონელი მართალია დიდებული კაცი იყო, მაგრამ ჩემი მაგდის რა ბრალია? არც მაგეთი დაფეთება ვარა.

კრიტ. ერთი ეს მითხარით, სად უნდა წარმოვადგინოთ თქვენი პიესა?

მეშ. სადა? აი ბატონო, საბურთალოზე, თავიდანვე ვიცოდი, რომ მაგის დადგმა არა თეატრში არ შეიძლება, მაგრამ ეს მაგრე რიგთ არ მდონებს. ყოველ შემთხვევაში საბურთალოს მიღამო ჩვენ ხელთ არ არის? ჯერ რა თქმა უნდა გეოცებათ, მაგრამ იმედია, თანდათან შეეჩვევით. რას იზამ. მხატვარი თავისუფალია და ვითარცა შემომქმედი, კანონებსაც თითონა ჰქმნის უბრალო მომავლდავთაფის. პიესაში ზოგი ცოფდება, ზოგი ქლექდება, ზოგიც გიფდება, დაბოლოს კი ყველანი კვდებიან. საშინელებაა და თანაც გრანდიოზული ის სცენა, საცა მკვდრები მნასავით არიან მიყრილნი ერთიმეორისზედ. ბნელი. სამაწისებურ სიჩურებს მოუტავს არე-მარე. სიკვდილი შავს წამოსახსამში, გაპრიალებული ცელით თიბავს და ანადგურებს არე-მარეს და ჯოჯოხეთური სიკილ-ხარხარით ქვეყანას აყრუებს. ხა, ხა, ხა! მე დარწმუნებული ვარ, ქალებს ყველას ისტერიკა მოუვა, ზოგი მათგანი შეიძლება კიდევ გათავდეს, მაგრამ ეს არაფერია. როცა ტყე იჩნება, ნაფოტები სცივითან.

კრიტ. თქვენ წავიკითხავთ რუსთა და ევროპიელ დრამატურგთა ნაწარმოებნი?

მეშ. წამიკითხავს.

კრიტ. მაგალითად?

მეშ. რომელი ერთი გითხარათ?

კრიტ. აი თუნდ-პაუპტმანი.

მეშ. წამიკითხავს.

კრიტ. მოგწონთ?

მეშ. მივდენი არაფრად.

კრიტ. მეტრლინიკი?

მეშ. უნიჭო და სულელია.

კრიტ. იბსენი? ჰო, არა უშავს-რა.

მეშ. შექსპირი?

მეშ. ეგ კი სულ სხვა კითხვაა. აი ვინ ენბატკბილება ჩემს მუხას, ეგ რა დროს შექსპირია. ქვეყანა იქცევა! ყველაფერი წამიკითხავს, რაც დაწერილა, მაგრამ ახალი რამ კი ვერაფერს მითხრა. ეგ ძმავა, ამ წუთისოფელში ყოველივე უაზრობა და უაზრობაც თავდება. პირი გამიშრა, ჩაი არა გაქეთ? აჰ! (სტაგებს ხელს მის ქიქის და ნახეყანს გამოცდის დაუღებს წინ) ეს ნახეყარი კი შენ. არა უშავსრა, ერთობაა. ძმები ვართ—მოკრივდებით. მაშ ნახეყანდის. აბა და მე იცი, როგორი კუკუთი იქნები (აგაგებს მაკრად და მიადის)

კრიტ. მალაქია!

მალაქია. ბატონო!

კრიტ. მოთავდა?

მალ. მოთავდა ბატონო.

კრიტ. კარები ხომ ჩაჭკეტე?

მალ. დიაღ.

კრიტ. თუ კიდევ მიკითხოს ვინმემ, არავინ შემოუშვა არც დღეს და არც არასოდეს, გესმის? თორემ ცოცხალი ვერ ვადამირჩები.

მალ. ბატონო, ამაღმ მამათქვენი უნდა მოვიდეს მატარებლით ნამუალამევეს.

კრიტ. ნურც იმას შემოუშვებ. ალბათ იმასაც პიესა ექნება დაწერილი.

მალ. (მორცხვად) ბატონო! აგი დაეწერე და (აძღვს რეჟუსს).

კრიტ. რა არის ეს?

მალ. დრამა ბატონო.

კრიტ. (საიფიდა წასვლავ, რამეღვს რეჟერე შეიკეგებს) ეს რა მოარულია თქვენი კირიე. (იას) როგორია, მოგწონს?

მალ. იმე, იმე! მომწონს რომელია ბატონო. მომწონს კი არა, მთელი ლაქობა ვადარეულია.

კრიტ. რა აზრია შიგ ვატარებელი?

მალ. რა ვინდა, სულღა და გულო.

კრიტ. მიინც, მიინც?

მალ. ქალი და კაცის სიყვარული, კინტოს აღსარება, კაცის დახრჩობა, ქალის მოტაცება, ხუცის ვაკრეუა, ვირის ბანაო, ზაბასტოკავა, რეგოლუცია, მუშათა კავშირი, რეაქცია, დღმის ვიბორები და ათასი სხვაი.

კრიტ. კარგი. წავიკითხე.

მალ. იმე! წვიკითხე კიდევ და მიეწონე, თვარა აფხანიკებს მოუკლავი არ ვადეურჩები. შენისთანა კლიტიკოსი სახლში მყავდეს და ერთი პრემია არ ჩავცეცხლო? (გაღას).

კრიტ. (საზოგადოებას) ან მე ვარ საიქიოს, ან თქვენ. (ბაღასას სცემს ერთა წუთით) არა, შეუძლე-ბელია ამ სიღულჭირის აღწინაშენელობა, შეუძლებე-ბელია. (ღაღას და ერთა წუთის შემდეგ შედგება) ბიჭო! ეს რაი გამიხიკინა? (ღაღას და უგერეო) ისეთ გუნებაზე ვდგები, რომ... აბა ნახათ თუ ამაღამ მეც პიესის წერა არ დავიწყო, ან რა ვასაკირიველია? თუკი ყველანი სწერენ, მე ვისი მეკამეტე გოკი ვარ? (უგერეო მივარდება მაღაღასკა სწეის რაღაღას გამაღებთ) ამაღმ: სათაური „კრიტიკოსთან“, ვადევილი ერთ მოქმედებათ. მოქმედნი პირნი... (სწეის).

* * *
 გაცეკერი ზღვისა, მგრევიანეს, შშფოთუ არეს, ფაფარ აყრილსა იმის ტალღებსა, გაკაპახებით რომ ასკდებიან ბუმბერაზ კიდეს სალ-კლდით ნაეგებსა! არა დრკებიან, თუმცა მრავალნი გულ-მყერდ ნახასრი უჟუ ცვივიან და შებენილეთი-ზღვისა უფსკრულში ათასობითა შთაინქმებიან. სურთ გაანგრიონ კლდეთა ჯაგმანი და გზა იშოვონ თავისუფალი, რომ მათ მჭქეფარე სპეკლ ზვირთებსა აროდეს ყავდეს ბატონ-უფალი.

ეპ, მიმთებურ დიდ მომავლისკენ ჩვენც მივლტვოდით მოუსენარნი! ჩვენ თავგანწირვას, გაბედულობას გავოცებულნი მზერდენ მრავალნი, მაგრამ დემარცხდით... უთვალავ გვირმა ეკლთ საეალ გზას შესწირა თავი და ნარ-ეკლებით მოფენილ ველზე სული დალია... ჰპოვა საფლავი.

დ. თურდოსპირელი.

ქართული სცენა.

(„საზოგადოების საყურადღებოთ“)

„აღტუფილნი გამოცდილებით და დეკორაციებით (შარ-შანდელ შეცდომათა გამო) ჩვენ, თფილ. ქართ. დრამატ. საზოგადოების ვაგეობა, შევედქით მომავალ სათეატრო სეზონის გაუმჯობესებას. უპირველეს ყოვლისა ჩვენის ცარიელი კიბით და ქართულური რიხით ავიღეთ სათავაღ-აზნა-ურთ თეატრი. ამ რიგით მუდმივი ბინა მოვუპოვეთ ჩვენს მსახიობებს. შევადგინეთ კომისიები: სარეპერტურაო, ადმინისტრატული და სხვა... ვიკრიბებით თითქმის ყველ დღე ჩვენს კანტორაში, ვაცხადებთ სხვადასხვა რეკლამებს ვახუთებში, ერთი ს ტყვით მოვეზადეთ როგორც შეფერის ჩვენს დანიშნულებას და სამშობლო ხელოვნებისადმი ვალს. და აი 27 სექტემბრის მადლითა ალაპასითა ვაგესენით სეზონი ახალი პიესით „სამშობლო“-თი. უკატრავად, ახალი პიესით კი არა, ახალ პერსონაჟით, რაქნათ, ასე სწევია თფილისის სცენას და ჩვენც მატრაკვეცობაში ჩამოგვართმევენ, თუ ძველს ადათს ვადაუბოვით.

ყველაფერი ეს კარგი, მაგრამ განსაკუთრებული უნარიანი, შონა და საქმის ცოდნა, ჩვენ გამოვიჩინეთ დასის შედგენაში.

მართალია ზოგიერთა თვალსაჩინო ძალები ჩვენი დაუდევრობის გამო ქუთაისისკენ ვაგეფიროდნენ, მაგრამ აქც არა ერთი და ორი ვარსკვლავი დარჩა. ისიც მართალია, რომ ახალმა დებუტანტებმა ცოტა არ იყოს, გემო აგვიშალეს, მაგრამ ახლები რათ გვიინ და, როდესაც ჯერ ძველებსაც საკმაოთ არ ულხანდარბათ ქართულ სცენაზე. (ახალ დებუტანტებს ბევრი ვესწავით, მაგრამ საძაგლებს ჩვენი ამავე საკმაოთ გაუყოით და არ გვენდვენ. გვიკვირს, ჩვენთან

მუშაობას პეტერბურგის სიცვიევი კბილების კრახენს რათ ამჯობინენ? ერთი სიტყვით მოვიწყვეთ დასს! მაგჩამ რა დასი! რევისორები? მაგრამ რა რევისორები, რევისორები თითებს ჩაიკვეთთ—ნამდვილი ბუკეტია.

რომ საზოგადოებას უფრო ნათლი წარმოადგენა ქონდეს ჩვენ დასზე, თითველ არტისტის ამაღლეს აქვე ჩამოვითვლით:

ქ-ნ-ი: გ. ჩერქეზიშვილი.—თამაშობს კომიკურ და დრამატულ მიზნუტებს. დრამაში უშვებით ვათამაშებთ „ლირიკულ“-ს. აქვს დრამატული ბარიტონი.

ტ. აბაშიძე—თამაშობს პატარა შარგოანებს და გულუბრყვილო ქალწულებს. საუცხოვოა საინტრიგო პიესებში აქვს მშვენიერი ხმა. (ქონდრის ხალხთა დასმა გააპირა მისი თან წყევანა, მაგრამ მიუხედავად წინანდელ მასთან გაბუტებისა, ჩვენ დასში დატოვავთ).

ქილარჯიშვილი—ჩვენც არ ვიცით, რას ვათამაშებთ.

მ. მდივანი—ვათამაშებთ ყოველგვარ როლებს და თუ ზურ მთავარი ვამოდგა, სეზონს გავაჩანაღლებინებთ.

ბ. კარგარეთელი—თამაშობს „გრან დამებს“, „გრან კოკეტებს“ და სხვადასხვა „გრანებს“. უკანასკნელი სიტყვა ვბატონისა და პლასტიკისა. ქართულიც არა ნაკლებ ეხერხება.

ნ. ჯავახიშვილი—ეს ქალბატონი დიდი პრეტენზიის პატრონია, მაგრამ ჯერჯერობით მხოლოდ მარჩისათვის გვყავს მოწვეული. ვერაშობულ ენებში, გვარაიანთი იცის რუსული.

ლექავა—შარშან ვაგებუტა, წლიულს ძლივს შემოვიტყუეთ. ჩვენ ვასწავლით როგორც უნდა ბუტიობა, როცა ჯამაირის მიღებაზე მიდგება საქმე.

ნებიერიძე—მოწვეული გვყავს დეკორაციათ.

ბ-ნ-ი: გ. აბაშიძე—მოგვესწინებთ, რომ ჩინებული კომედი, მაგრამ ჩვენ დრამატოგრაფიასაც შევადლებინებთ. გარდა ამისა რევისორათაც გამოვიყენებთ.

კ. მესხი—თამაშობს მხოლოდ დიდ როლებს, პატარებზე მწერალია. გაბურთა-ცაგალოს გაძეგნის შემდეგ, ვაპირებთ ხანდაშე მათაშვებას. წელს სეც უნდა ვარევისორბოთ. ხომ მოვესწინებთ „უკატო ქვეყნის“ ამბავით?

გ. ვამეყრელიძე—ჯანს ვაგედებინებთ და სამლოტ-საც ვათამაშებთ.

კ. შთაირიშვილი—ეს მსახიობი ცოტა არ იყოს, ჩვენს დასზე ვერ არის მოწყობილი. ამბობენ, შრომა უფროსა და თუ ამ საძაგლებს თვისებამ საკმაოთ თავი არ იჩინა, ამასაც ვარევისორბობთ.

გ. გედევანოვი—თამაშობს ყოველგვარ პიესებში და ისრულბის ყოველგვარ როლებს. უმთავრესათ ეხერხება „ელფრეადის“ როლები. აქტუერი და ენის უტოლინარობა საუცხოვო აქვს.

ივანიძე—თამაშობს აშოლანებს, მეკიეტებს და სხ. აქვს მშვენიერი ხმა. პლასტიკა და გრანდოზიერება გასაშტერებელი, თუ დარი დაუდგა, ესეც როდესმე ირევისორბეს.

გვარაძე—თამაშობს ციებ-ცხელებიანებს, გვარაიანი რამეა.

მატარაძე—ახირებული აქვს ვამლტის თამაში, მაგრამ ჯერ მხოლოდ უსულთა საგნებს ვათამაშებთ. საუცხოვოა დეორნიკი „ლდინის“ როლი.

საფროვი—თამაშობს უსიტყვო როლებს, ქართული საცხოვრებელი არ ეხერხება. აქვს მიღებული ოქროს ეტრო-

ორი ეშმაკი.

(გახსნა სკვებურნია სკურუბო სათათბიროსი.)

მეორე. მეორე ორატორმა კარგა დიდხანს ილიაპარაკა ერობის საჭიროებაზე, მის სასწაულთ—მოქმედებაზე, უქვეშევრდომილეს გრძობებზე და სხვა ამგვარ სასიამოვნო რამებზე, მაგრამ განსაკუთრებულ ყურადღების ღირსი მისი სიტყვის ერთი ადგილი იყო: გლებობა და თავად-აზნაურობა სოფლად, დასაბამითან ცხოვრების ერთგვარ პირობებში იყვენ და მგონი თანხმობითაც ცხოვრობდნენ. როგორ მოგწონს ა?

პირველი. კაცო, შენ ის მითხარი კრება პირდაპირ მეორე ორატორმა როგორ ვახსნა?

მეორე. ეს ჩემი საიდუმლებია! შენ ის მითხარი მეორე ორატორის ნათქვამი „თანხმობა“ როგორ მოგწონს!

პირველი. ის თუ შენი საიდუმლოებაა, ეს ჩემი სეკრეტი.

მეორე. ძალიან კარგი რამე კი უნდა იყოს ეს ერობა, ამდენი პატიოსანი კაცი რომ შეუწუხებია.

პირველი. კარგათ გამომცხვარი დიხახე რომ კარგი იქნება და მართლაც კარგი რომ არ იყოს ამდენი კაცი რათ შეიწუხებდა თავს?

მეორე. მეხუთე ორატორმა ილიაპარაკა: „მაშინ აღარც ვინმე ქათამს მოიპარავს, აღარც მეზობელი

მეზობელს ვალანძლავს, არც ვენახს აუჭრის, ერთი სიტყვით ქვეყანაზე სრული ბედნიერება და მყარდება.

პირველი. მაშ როგორ გეგონა? აი კვირას ლექციაზე ერთმა „ლირიკოსმა“ გამოარკვია: თუ ერობა შემოვიღეთ და ისიც სახა იფანისა საარჩევნო კანონით, მაშინ საფრანგეთში მშვენიერი გზები გვექმნება. ავტოპობილებიც ივლიან და ჯორმებოცა.

მეორე. მეორე ლექტორმაც იმ დღეს, ლექციაზე ასე ვაგვიმართა: თუ ჩვენ ერობა ვავლირსეს შევეცია ნორვეგიაში უსწავლელთა რიცხვი ძლიერ შემცირდება.

პირველი. წარმოიდგინე, სახა იფანის მართლდუმაში იყო მეგონა, თურმე ნუ იტყვი ერობასაც ამ კანონით აირჩვენ.

მეორე. ამბობენ ეგ სურვილებია, თორემ სამი იფანის დაბლაც დეეშებიანო. ჯერ ამ ხალხის წარმომადგენელთა თათბირი ექვსსა თუ შეიდ საცერში გაივლის და უბრალო საცერში კი არა?

პირველი. მაშ ქვეშ რაღა ვაცივია?

მეორე. ამბობენ ვადასახადების მომატებო.

პირველი. სოფელს არ ყავს თავის წარმომადგენელი?

მეორე. ამა რა ვითხრა: რამოდენიმე ჩოხიანი კაცი კი დავინახე, მაგრამ ვინ გამოავახანა და რა დუაზარა მწელი საცნობია.....

პირველი. განა არავის იმათვანს არ ულაპარაკნია?

მეორე. როგორ არა, ილიაპარაკა ერთმა მათგანმა და სწორეთ იმიტომ მოვახსენე მწელი გამოსაცნობია რის თქმა უნდათ, ან ეისი გამოავახენილი არიან მეთქი.

პირველი. რა სთქვა?

მეორე. რა ვიცი რა სთქვა! „მადლობელი ვართ გუბერნატორისაგან, მადლობელი ვართ აგრეთვე თავად-აზნაურთა წარმომადგენელისაგან, მადლობელი ვიქნები ერობისაგანაც.“

პირველი. როგორი ერობა მინდაო ამაზე არაფერი სთქვა?

მეორე. აპირებდა, მაგრამ ჩაიხე მიიწვიეს ქალაქის სამართველოში და ვეღარ მოასწრო.

პირველი. როდის იქნება ნეტავი, დროზე მიიწვი ებობება ხალხს ეს კეთილ-დღეობა?

მეორე. თუ 1905 წელსავით ხალხის ოცნებაში ხელი არ შეუშალა, ჩინეთის კონსტიტუციასთან ერთად აღბათ ეს საკითხიც ვადაწყდება.

პირველი. ღმერთმა ქნას.

მ ა რ ა დ ა .

გიორგი ვოლსკი.

ნ ოქტომბერს, თფილისში, ხანმოკლე ავად-
მყოფობის შემდეგ, გარდაიცვალა გიორგი იოსების
ძე ვოლსკი.

ამ მოულოდნელმა ამბავმა ღიად დაამწუხარა
მისი მეგობრები და ახლო ნაცნობნი.

განსვენებულს თფილისში იღვწოდა მიუძღვის
ქართულ მწერლობის წინაშე. ცნობილია როგორც
პოეტი (ფსევდ. უმწი ფარძე), ბევრი საკუთარი
ლექსიკ დაუწერია და ბევრიც მშენებრივად გადა-
უთარგმნია სხვა ენებიდან. სწერდა აგრეთვე პუბლი-
ცისტურ წერილებს და სთარგმნიდა ქართულ სიტ-
ყვა-ქაზმულ ნაწარმოებებს რუსულ ენაზე.

გიორგი ვოლსკი ცნობილი იყო აგრეთვე რო-
გორც საზოგადო მოღვაწე. ის მუშაობდა უმთავ-
რესად ბათუმის საქალაქო თვითმართელობაში აქ
ის რამდენიმე წელიწადი გამგეობის წევრად იყო,
მაგრამ ბოლოს, ადმინისტრაციასთან უსიამოვნობის
გამო, თავი დანებდა.

განსვენებული, გარდა ამისა, ყოველ ქართულ
საზოგადო საქმეში მხურვალე მონაწილეობას იღებ-
და. იყო წევრი ქ. შ. წერა-კითხვის გამავრც. საზო-
გადოებისა და როგორც წევრი ბათუმის ადგილო-
ბრივ სასკოლო კომიტეტისა შესაფერ. სამსახურს
უწევდა საზოგადოებას.

როგორც კარგი მოცუნდ ქართულის ენისა და
ლიტერატურისა განსვენებული შარშან მოწვეული
იყო მასწავლებლად ტფ. სთავად-აზნაურო გიმნაზი-
ში და სიკვდილამდე აქ მასწავლებლობდა.

არ მქონდა ზრახვა, ნრტეობი
დამეწყო ესე შარადა,
რამეთუ ნორტი ამ დარგში
ძნელია მოსახმარადა,
მაგრამ რა ვუყო, გზა არ მაქვს
მე მისი შემოსარები,
უნდა მონახო ნიშანი
მღერაში გასახმარები...

არ თუ მონახო, კიდევაც
მოჰკვეციო უბნო ნაწილი...

(მგონია ამგვარ საქმეში
ხელი კარგა გაქვთ დაცდილი.)

შემდეგ მოსძებნე სახელი
დამწეულ მგელთა კრებისა,
წინა ანბანის მოწყვეტა
აქაც ნუ გეფიქრებისა.

ორი დარჩება, მაგრამა
ის ორი გვიჯობს ყველასა.

(ასოთა მეტ-ნაკლებობა
შეგვაძოხვევს ხათაბელასა.)

როცა მზად იყოს ორივე
მას ერთი კვალად დასძინეთ,
მაგრამ ვგ სიტყვა, საკუთარ
თავიდან გამოაძვინეთ.

თუ სახელ-ღმბით გეცნობა
თავისა შენის ძვალ-რბილი,
მაშინ, მერწმუნეთ ვგ სიტყვაც
მოსაძებნია ადვილი.

როს მოიპოვით, უთოთ
სხვებრ ვეცე წინადაცუთით,
ანუ, უკეთ ვთქვათ, პირველი
ანბანი ჩამოაწყვეტეთ.

ამისა შემდგომ ნაშთები
ერთმანეთს მიაკერვეთ
მაგრამ რიგ-რიგათ, რამეთუ
საქმე წახდების შერვეთ.

მყის თვალთა თქვეთთა წინაშე,
დაიწერება სახელი,
გულკეთილ მთავრობისაგან
ჩვენდა ხსნად ვანზრახველი,

რომლისა კეთილ-ყოფისა
ჯერაც არა ვართ მნახველი
(თუმცე მასზე მოთათბირეთა
ბევრი გვინახავს მძრახველი)

არა მგონია იმისგან
ხალხს მოეფინოს ნათელი
და გაუქარწყულდეს გულეკაცსა
უზომო სვედა,—ნადველი.

ან მოემატოს საცოდავს
სახნავ-სათესი ჟნადელი,
ან შეუმცირდეს იმითი
უზომო გადასადელი,

არა მგონია, რადგანაც
იგივ დარჩება მხარჯველი,
ვინც დასაბამით ყოფილა
იმისი მყელფეველ მტანჯველი.

ამდენ ხანს ყველა იცნობდა აქ ნათქვამს გადაკრულადა, თუ წამკითხველი არ იყო კუკუზე მზიარულადა.

კოლა.

ორი ვეკილი

(სტეფან შროფინციალურ რესტორანში).

ვეკილი გაქვილადე (40—45 წლ.) და ვეკილი კისლაროვთვი (50—55 წლ.) რესტორანში გრძელ მაგიდას უსხედან და ნელა თამბაქოს ეწვიან. ხალხი ბლომითაა.

გაქ. (წამოიწევა) **ნებე,** ივან ივანის! ეს დრამა... კხე!.. ამ დრამას მღვდლები... კხე, კხე!... დრამის ძალით აღება მე უკანონო მოქმედებად მიმაჩნია.

კისლაროვ.—ეს რატომ?

გაქ რატომ?! აი რატომ?... მე ღმერთი მრწამს, სარწმუნოება მაქვს (პირჯვარს ისხავს), ხატი მიმაჩნია, ჯვარს ძაყვანს ვცემ, მაგრამ ეს დრამა... დრამას პატივს არ ვცემ...

კისლ. იმიტომ, რომ შენ არ გვეკუთვნის!

გაქ. არა, მღვდელს ეყოფა სხვა შემოსავალი!

კისლ. მერე იმასთან დრამაც აწყენს თუ?

გაქ. არა, წყენსაზე ხომ არ ირო ლაპარაკი გინა ჩვენ კი ვაწყენს ავტო... (ნერწყვი აღება და პირს აწკლაუნებს; პირის წკლაუნით და თვალების ბრიალით უნდა ანიშნოს მაყურებელთ რაღაც საგანი, რომელიც მათ ეხლა „არ აწყენს“) მაგრამ ასეც არ არის...

კისლ. დიხაც, რომ არ არის: ჩვენ გვინდა და არ გვაქვს, მღვდლებს უნდათ და დრამასაც ამიტომ მოითხოვენ ისე თავ გამოდებით.

გაქ. Но всё согласитесь, Иванъ Ивановичъ что это настоящій грабежъ

კისლ. Да почему-же грабежъ!

გაქ. იმიტომ რომ მღვდლები ღებულობენ ჯამაგირებს, საწირავს, სანათლავს, სავერგვინოს თუ სხვა თანაწირ ჯანაბას და ეს დრამა კი ზედმეტია...

А сказано: »Бойся Вышняго, не бери лишняго!»

საქონელი

კისლ. ხე. ხე. ხე! ასეთი ~~საქონელი~~ უნდა გვინდებოდეს შენთვის შეინახო... გამოგადგება... თქვენ ხომ ერთ თხოვნას ნ მანეთ ნაკლებ არ სწერთ. თუ ბრძევი ვინმე ჩამოგვიარდთ, 10-საც ააწანით, ერთი კაი ხაქაპურიც რომ ზედ დავიროთო, არ იღებთ, თქვენ ი მაღის ამბავი რომ ვიცი იი!..

გაქ. ერთი შენც შედარება იცი, ივან ივანის, რალა! ხაქაპური—это называется « натурой»... დრამასაც რომ მღვდლები ისე „ნатурой“-თ ღებულობდენ კიდევ არაფერი... ეხლა კი ფული, ფული... და რაც სოფელში ფული იყო სულ მღვდლებმა წაიღეს...

კისლ. ასე რომ თქვენთან აღარაფერი მოაქვთ არა? აქ სულ სხვა მიზეზი გახლავსთ!..

გაქ (თავს დახრის. შენიშვნას შორს დიქერს თავის ქნევით) მდაა!.. იბადები—მღვდელის ბაჟი!.. ქორწინდები—ბაჟი!.. კვლები—ბაჟი!.. სამოთხის გზაზეც მღვდლები უნდა იყვენ მებაჟებოთ... **ნებე,** ეს არ შეიძლება. ეს ქრისტეს მცნების თანხმობა რალა გამოდის... ქრისტე უსასყიდლოთ ქადაგობდა!

კისლ. ქრისტე ღმერთი იყო. მღვდლები კი აღამიანები არიან: ჳამა უნდათ.

გაქ. მერე ჳამას ვინ უშლის? ჳამონ ჳომიერად!..

კისლ. მოშველი ვინ-ღა უნდა იყვენ? თქვენ ხომ არა?..

გაქ. არა, მე იძის თჳმა მინდა, რომ აიღონ ის, რაც ერგებათ: ჯამაგირი, საწირავი, სალოცავი, სანათლაი... а что сверхъ этого, то это-отъ лукаваго!... და ტყუილად გვირჯით თავს წინააღმდეგის მტკიცებით!.. შვეილობით! ნახვამის! (გადის).

კისლ. თავისთვის. ისე რომ სხვებსაც ესმოდეს! ჳქადაგობს! რალა! უნდა, ხალხს თავი პროგრესისტად მოაჩვენოს. გიცნობთ გეთაყვა! დრამა ზედმეტია... ის კი ნაკლები იყო თქვენ რომ გოგია ჳიღვამეს ნე-უსტოკის ძალით ნიშ მანეთი გადააკარქვლიეთ, ან—აფრასონ ტყემალაძეს საქმის ნაწარმოებში ჯერ ოთხჯერ მეტი რაოდენობის ვეკილი ჩამოართვიეთ და შეშველც კარმიდამოზე ხელი აღღებინეთ, ან ეკვე... სიოლა კენამეს ჯერ თითონ შეადგინეთ „პაღლოგი,“ შეშველც კი ამისთვის ციმბირში გადააბარგეთ... დიახ. ეს ცურა! აწი მეტს მოიშოქმედებთ.. პროგრესისტად კი მოაქვს თავი... Шалишь, братья!.. მე ვერ მომატყუებ! (აქ მან ერთი გამოაფურთხა იატაკზე, ფეხით გასრისა, წამოდგა გამარჯვებულ ყვინჩილასავით მაყურებელთ გადახედა და გავიდა).

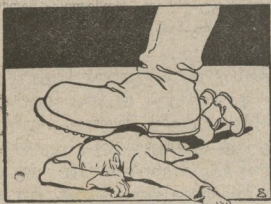
ბ. ჳომღეთელი.

გოდება მცირე.

ვაჰ, დაწერილმანდა ცხოვრება ჩემი
სიმშლით კუკი დაქნა, დამიცხრა *),
ოცნებას მოეწყლი. გამოვეთხოვე:
პარასი დეთემე,—მუზა გამიწყრა.

მკერი უგულო,
ჯიბე უფულო
ყოფნა ამგვარი
არს შესაზარი..

ბილილა.

1876

მათრახის კული.

კოტა დავაძვირეთ მათრახის კული, თორემ მა-
თე გორგილაძეს „ივრისის“ წუმბეში ბანაობა ეგ-
რე სასიამოვნოთ არ ექნებოდა.

ოჰ უგულურთა თავმოყვარეობაჲ და ბრკალემ-
ში ჩასმული სოციალ-დემოკრატებო!
რა მოხდა?

სრულიად ჩვეულებრივი ამბავი: მათე გორგი-
ლაძემ, (დღეს კონ. თუმანიშვილს კანონიერმა გერ-
მა) ჩვენს რედაქციაში ბათუმიდან პატარა ლექსი
ჩამოიტანა. ლექსი ჩვენს კორესპონდენტს „წიკი-
პურტს“ ეკუთნოდა, მაგრამ ბოლოზე ასეთი წარ-
წერა ჰქონდა: „შემაწყუხა ამ კაგმა, (იგულისხმეთ მა-
თე გორგილაძე) ეს ლექსი დამაწერია, გინდ დაბეჭდეთ
და გინდ ნუ“-თ. უნდა გამოგიტყდეთ, რომ ბნ გორ-
გილაძეს ძლიერ ენერჯება კაცის შეწყუხება: ნამდვი-
ლი ხოზიკაა, თუ ერთხელ აგვიკიდა ვეღარ მოიცი-
ლებს!

მიუხედავთ ამ შენიშვნისა, ჩვენ ავაწყვეთ
ლექსი და დაბეჭდვასაც ვაპირებდით. ამ დროს რე-
დაქციის ერთმა წევრმა განაცხადა: „ცნობა გამო-
ურკვეველია და ჯერ ნუ ვბეჭდავთ“. ლექსიც გა-
დაიდო. კერძო წერილი მივწერეთ ლექსის ავტორს:
უფრო დაწვრილებით ეცნობებოდა რედაქციისათვის

*) „დაცხრომა“ არის ტივილით შეწყვეტა,
მაგრამ უიმშლიმა ეგ იცის ნუტა?

ეშმაკი.

ეს ამბავი. არა გგონია ეს დასაძრავი მოქმედება
იყოს.

ბ-ნი გორგილაძე ამ ამბავში ძლიერ შეაწყუხა.
ის თითქმის მულამ დღე აღამებდა „შრომის“ სტამ-
ბაში და დაეინებით მოითხოვდა, ლექსი დაგვებეჭდა.
კერძოთ მე ვაცნობე გორგილაძეს „წიკიპურტისა-
ლმი“ წერილის მიწერის ამბავი, მაგრამ ის მაინც
თავისას გაიძახოდა: თუ ამ წამერში არ დისტამბავთ,
წერილს წვილებ და თქვენც პასუხს მოგთხოვთო.
აღარ მოუცადა პასუხს.

წაილა და პასუხიც მოგვთხოვა! უბადრუკი!
თუ არ ავთამყვთ თავმოყვარეობისა და უფაქიზო-
ბისადმი ცხოველი მიდრეკილების მექონეს, სხვას
ვის შეეძლო იმ სინდის გარეცხილობისა და გარ-
ყენილ-გამყიდველობის წუმბეში შეძრომა, რომელ-
საც კ. თუმანიშვილისა და მის მაგვართა ბუნაგი
ეწოდება?

ლიახც არავის,

ახლა ვიკითხოთ, რა უფლება ჰქონდა „სიმა-
თლის მოტრფიალზე“ მათეს, სხვისი ნაწარმოები,
ჩვენი რედაქციისათვის დანიშნული ლექსი, იქ, იმ
უწმინდურების საცვანეში ჩავეგლა და მით შეურაცხ-
ყოფა მიეყენებია ავტორისათვის?

რა უფლება ჰქონდა ბ-ნ მათე გორგილაძეს,
ფსევდონიმიც თავისი ხელოვნებით შეეცნო და „წიკი-
პურტისათვის“ „მათურცი“ დაემატებოდა? ეს „მა-
თური“, ანუ უკეთი რომ ესთქვით დათფურთი სამსა-
ხური არავითარ ამ გამოუწვევ-დამსახურებია ბ-ნ
წიკიპურტს და თუ არ მათე გორგილაძის უმეცრე-
ბით სხვით რითი შეიძლება აიხსნას?

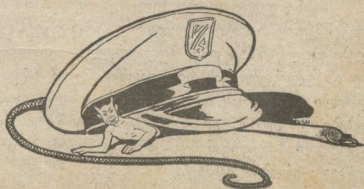
მაგრამ აბა რა უნდა ვითხოთ რევენს, რო-
მელსაც თავისი შეუხუნებელი თავმოყვარეობის გა-
რეშე აღარაფერი ახსოვს?

ახლა მაინც იცოდეთ ბ-ნი გორგილაძე, რომ
თქვენ მოიმოქმედეთ ფრიად უბატონსო საქმე
ამით სამართლიანად დამსახურეთ:

როგორც სიყვარული ქართული იესუიტის კ.
თუმანიშვილისა,

აგრეთვე კული ეშმაკის მათრახისა.

ეშმაკი.

ქ დ ი ნ ა რ ე ს .

არ გვესმის, არა, თუ რას დუღუნებ...
ჯერ მიუდგომოდათ ეს მოგვიყვიე:
ვინ იყო ზევით გულს რომ ჩაგვეკრა,
რათ ახმაურდა ტიალი ხვეი?

ველარას ვარჩევ შენსა ლულულულში...
მარად ურჩი ხარ, გულ ჩახვეული...
დე... მე თვით ვიცი ვისია სისხლი
ულთით, უმართლათ აქ დანთხეული!—
სოფელელი გლეხის! ის .. შეურცხვეცს,—
ვერ მოითმინა უსამართლობა—
და შეუბრუნა, საჭიოთვე, მტერსა,
ჰკადრა პასუხი, დაუწყო გმობა!..
გამოედევნენ წერილ შეილთა მამას,
და რომ ასკოლდა ჯალათის ტყვიას,
მან ამჯობინა მდინარეს გასვლა,
რწმენით შენს ტალღეს გადახვია!..

აუ! მარჯვენა, ქვეყნის მრჩენელი,
უკანასკნელათ მოღუნებულა!..
ხვეი მრისხანეთ აღარ ხმაურობს,
არე-მედიამო დაღუმებულა!..
შენც დუშხარ მათთან... უსიტყვო სივრცე,
უხმოთ-უხაროთ ვადასარკულა,—
მხოლოთ იმედათ მოამავალ ქვეის
შორს, შორს ღრუბელი ცაზე გაკრულა!

იასამანი.

ლირიკული ლექსია.

ბ-ნებო და ქ-ნებო!

საგანი დღევანდელი ჩემი მუსიკისა არ არის
არც მშვენიერი სახე ქალწულისა, არც ეუფუნა თვა-
ლები გულ-წარმტაცისა, არც ბროლის ფერი მკერ-
დი და გედისური კისერი დიაცისა, არც მაღლური
ღიმღილი და გიშრის თმა მხევალისა, არც კაპჭია
ფეხები ორფეხა მშველისა და არც წერწყეტი წელი
ჰაეროვანი ზილფოვანებისა, არამედ მსურს მუსიკიფი,
მუსიკიფი ერობის შესახებ.

რა არის ერობა?
ერობა არ ჰრის საიდუმლოდ სურებად, არ არის
არც ბერობა და არცა მწყერობა და სხვა სხვა მხარლოდ
და მხოლოდ ერობა.

სიტყვა ერობა, ბ-ნებო და ქ-ნებო, წარმოსდგე-
ბა ერისაგან და შევხება ერს. რუსეთის შიგნული
გუბერნიები კარგა ხანია სტკებთან ერობის სიტკო-
ებით. თვით სიტყვა „გუბერნია“ წარმოსდგება ორი
ქართული შემეცნებისაგან: გუბე და ერი, რაიცა
ნიშნავს ერის ერთ განსაზღვრულ სივრცეში შეგუ-
ბებას.

ამგვართ ქ-ნებო და ბ-ნებო, ერობაც შეი-
ძლება იყოს საგუბერნიო, რომელიც წარმოადგენს
თვით მოქმედ ორგანოს შეგუბებულ ერის სურვი-
ლისას.

ქ-ნებო! ერობა საბოლოოთ სწყვეტს ყოველი-
ვე კითხვას ეკონომიურსა და სოციალურს, განურ-
ჩევლად სქესისა. ერობას შეუძლია, ჩვენი ტურფა
ქვეყანა უმეტეს დაამშვენოს და ააყვავოს! რა, რა
არ შეუძლია ბ-ნებო ერობას! თქვენ ამის წარმოდ-
გენაც არ შეგიძლიათ ახლა, მაგრამ როცა ერობა
გვექნება, თქვენ მაშინ წარმოდგენაც კი შეგძლე-
ბათ. ერობას ბ-ნებო შეუძლია სითბო მოუშატოს
ჩვენს ლაევარდოვან ცის მკერდზე მოციმიკმე ვარ-
სკვლიათა ქალწულებერ მბეჭუტ თვალებს! მის შე-
უძლია მზეთ აქციოს მთავრე და დღეთ ღამე! მას
შეუძლია შეუზავოს ზამთრის სიცივე ზაფხულის პა-
პანაქებას და მით მუდმივი გაზაფხული დაამყაროს!
მას შეუძლია, მუხას რკოს ნაცვლად პირდაპირ ღო-
რები გამოაბას და ჩვენს ეროვნულ მცენარეს, ვაზს
პირდაპირ „საგრო № 2“ დაადინოს! ერობას შე-
უძლია, ცხვარს პირდაპირ ნაბაღი და შალეულობა
მოაკრიჭოს, ხოლო ხავერდისებურ მობიბინე მწვანე
ჯეჯილს გამოცხვარი ნახუქები აყოლოს.

მითხარით, რა, რა არ შეუძლია ერობას!

ერობას შეეძლება, ყოველ საჭიროების დროს
წვიმა მოიყვანოს, საჭიროების დროს ცას ღრუბლე-
ნი გადაჰყაროს! მის შეეძლება, სამოსელი უკანა-
სკენელი მოღისა მიწიდან აღმოაქცნოს! მის შეეძლე-
ბა, ადამიანი უკვდავ ჰქნას, თუ რუსეთის ადმინის-
ტრაცია ამაზე თანხმობას დართავს. მას, გესმისთ, ყვე-
ლაფერი შეუძლია, მაგრამ ერობაც არის და ერო-
ბაც!

ქ-ნებო და ბ-ნებო! ყველა ერობას სჯობია ის
ერობა, რომელსაც მესამე დღეა გაიმეტებს.

ეს არის ერობა სამი იენისის საარჩევნო კანო-
ნით არჩეული!

ლექტორი.

* *

გავცქერი ზღვასა, მერგვიანავს, მშფოთავ არეს,
ფეფარ აურილოს იმის ტალღებსა,
გაკაპასებით რომ ასაღლებინ
ბუმბერაზ კიდეს სალ-კლით ნაგებმა!
არა დრკებიან, თუმიკა მრავალნი
გულ-მკერდ ნაბასრი უუკ ცვივიან
და შავნელეთი-ზღვისა უფსკრულში
ათასობითა შთიანთქმებიან.

სურთ გაანგრეონ კლდეა ჯავშანი
და გზა იშოვონ თავისუფალი,
რომ მით შქეფთავრ სვეალ ზვირთებსა
აროდეს ყავდეს ბატონ-უფალი.

ეპ, იმთებურ დიდ მომავლისკენ
ჩვენც მივილტვილით მოუსუნებარნი!
ჩვენ თავგანწირვას, გაბედულობას
გაოცებულნი მზერდენ მრავალნი,
მაგრამ დამარცხდით... უფავლავე გვირბო
ეკლით სავალ გზას შესწირა თავი
და ნარ-ველებით მოგფინელ ვეღზე
სული დალია... ჰპოვა საფლავი.

დ. თურდოსპირელი.

ქართული სცენა.

(„სახოგადობის სუფრადგობით“)

„აღმტვრილი გამოცდილებით და დაკვირვებით (ზარ-
შანდელ შეტდამათა გამო) ჩვენ, თფილ. ქართ. დრამატ.
სახოგადობის გამგეობა, შევფედქით მომავალ სათეატრო
სეზონის გაუმჯობესებას. უპირველეს ყოვლისა ჩვენს ცარი-
ელ რეპით და ქართულეთი რიხით ავიღეთ სათავაღ-ზან-
ურა თეატრი. ამ რიხათ მუდმივი ბინა მოვუპოვეთ ჩვენს
მსახიობებს. შევადგინეთ კომისიები: სარეპერტურაო, აღმ-
ნისტრატული და სხვა... ვიკრიბებით თითქმის ყოველ დღე
ჩვენს კანტრაში, ვაცხადებთ სხვადასხვა რეკლამებს გაზე-
თებში. ერთი ს ტყვით მოვეზადეთ როგორც შეფების ჩვენს
დანიშნულებას და სამშობლო ხელფანებისადმი ვალს. და აი
27 სექტემბერს მადლობა აღლპაისთა ვაგუსსწინთ სეზონი ახა-
ლი პიესით „სამშობლო“-თი. უკარგავდ, ახალი პიესით
კი არა, ახალ პერსონაჟით, რაეკნათ, ასე სხევეია თფილისის
სცენას და ჩვენც მატრაყვეთობაში ჩამოფარითმევენ, თუ ძველს
აღლის გადამუხეით.

შევაფერი ეს კარგი, მაგრამ განსაკუთრებული უნა-
რო, უნა და საქმის ცოვანა, ჩვენ გამოვიჩინეთ დასის მუდგე-
ნაში.

მათალია ზოგიერთთ თვალსაჩინო ძალეები ჩვენი დაუ-
დგერობის გამო ქუთაისისკენ გავვიფორჩინდენ, მაგრამ აქუც
არა ერთი და ორი ვარსკვლავი დარჩა. ისიც მართალია, რომ
ახალმა დებიუტანტებმა ცოტა არ იყოს, გემო აგვიშალეს,
მაგრამ ახლები რათ გვიმ და, როდესაც ჯერ ძველებსაც სა-
ცმათ არ ულაზღანდარიათ ქართულ სცენაზე. (ახალ დე-
ბიუტანტებს ბევრი ვხვდევით, მაგრამ საძაღლებს ჩვენი ამბა-
ვი საცმათ გაუგიათ და არ გვიწოდენ. გვიყვირს, ჩვენიან

მუშოვას პეტერბურგის სიცემეში კილების კრატუნს რათ
ამჯობინებუნს ერთი სიტყვით მოვიწყვიტო დასი, მაგრამ რა
დასი რეჟისორები? მაგრამ რა რეჟისორები, პირდაპირ თი-
თებს ჩაიკნეუთ—ნამდლილი ბუკეცია.

რომ სახოგადობას უფრო ნაიელი წარამოდგენა ქონ-
დეს ჩვენ დასზე, თითველ არტისტის აპლულას აქვე ჩამოგიო-
ვლით:

ქ-ნ-ი: ვ. ჩერტკვი შვილი.—თამაშობს კომიკურ
და დრამატულ მოზუტებს. დროგამოშვებით ვთამაშებთ „ლი-
რიკულ“-ს. აქვს დრამატული ბარიტანი.

ტ. აბაშიძე—თამაშობს პატარა შარვლიანებს და
გულუბრყვილი ქალწულებს. საუცხოვოა საინტრიგო პიე-
სებში აქვს მწვენიერი ხმა. (ქონდრის ხალხთა დასმა გააპირა
მისი თან წყევანა, მაგრამ მიუხედავად წინანდელ მასთან გა-
ბუტყისა, ჩვენ დასში დავტოვეთ).

ქილაარჯი შვილი—ჩვენი არ ვიციო, რას ვთამა-
შებთ.

მ. მდვიანი—ვთამაშებთ ყოველგვარ როლებს და
თუ ზურგ მაგარი გამოდგა, სეზონს გაჯანანალიზებნით.

ა. კარგარეთელი—თამაშობს „გრანდ დამებს“,
„გრანდ კოკეტებს“ და სხვადასხვა „გრანდებს“. უკანასკნელი
სიტყვაა გრაციოსა და პლასტიკისა. ქართული არა ნაყლებ
ებერხება.

ნ. ჯავახიშვილი—ეს ქალბატონი დიდი პრეტენ-
ზიის პატარონა, მაგრამ ჯერჯერობით მხოლოდ მაჩიხისა-
თვის გვყავს მოწვეული. ევროპულ ენებში, გეგრიანთ იცის
რუსული.

ლ. ქავია—ზარშან გავგებუტა, წლეულს ძლივს შემო-
ვიტყუეთ. ჩვენ ვასწავლით როგორც უნდა ბუტიაობა, როცა
ჯამაგირის მიღებაზე მიდგება საქმე.

ნებიერიძე—მოწვეული გვყავს დეკორატოთ.

ბ-ნ-ი: ვ. აბაშიძე—მოგესწენებათ, რომ ჩინებული
კომიკია, მაგრამ ჩვენ დრამატურგობასაც შევადმიბინებთ.

ვარდა ამისა რეჟისორათაც გამოვიყენებთ.

ქ. მესხი—თამაშობს მხოლოდ დიდ როლებს, პატა-
რებზე მწყარაია. გაზუნია-ცაგარდის გაძევების შემდეგ, ვა-
პირებთ ნანუშაში გამოვებას. წელს ესეც უნდა ვარეჟისო-
როთ. ხომ მოგესწენებათ „უკატო ქვეყანის“ ამბავი?

გ. ვაჭარელიძე—ჯანს გავადმიბინებთ და პაშლუტ-
საც ვთამაშებთ.

ქ. შათირი შვილი—ეს მსახიობი ცოტა არ იყოს,
ჩვენ დასზე ვერ არის მოწყობილი. ამბობენ, შრომა უფერვა-
ლი და თუ ამ საძაღლმა თვისებამ საცმათ თავი არ იჩინა,
ამასაც ვარეჟისორებთ.

გ. გულდევანი—თამაშობს ყოველგვარ პიესებში
და ასრულებს ყოველგვარ როლებს. უმთავრესთ ებერხება
„დროაკების“ როლები. აქცენტი და ერის უსტოდინრობა
საუცხოვო აქვს.

ივანიძე—თამაშობს აშოლანებს, მექისებს და სხ.
აქვს მწვენიერი ხმა. პლასტიკა და დრამობიერება განსაშტ-
რებელი, თუ დარი დაუდგა, ესეც როდისმე რეჟისორებს.

გვარაძე—თამაშობს ციებ-ცხელებიანებს, გეგრიანი
რამეა.

მკარაძე—ახირებული აქვს ვამლეტის თამაში. მა-
გრამ ვერ მხოლოდთ უსულა სანგებს ვთამაშებთ. საუცხო-
ვია დგორნიკი „დუბინას“ როლში.

საფაროვი—თამაშობს უსიტყვო როლებს, ქართუ-
ლი საუცხოვოდ არ ებერხება. აქვს მიღებული ოკროს გეტო-

ნი და მსღმობის ბარათი სუმბათაშვილისგან, საქურისის როლის გამწმენიერებისათვის.

ბა შმელ ი—წარმოადგენს განხორციელებულ ნიჭია-ნიობას. ვათამაშებთ სალონის მოარზივით.

ოუქისორები როგორც ზემოთა ვთქვით გვეყოლებოდა ოთხი, მათ თანაშემწეებ მხოლოდ ვ. ურუშაძე. გვეყოლებოდა

მაგრამ რა ცენათ მოხერხებული კაცია და ბუნებრივად მოი-მადლიეროს.

ერთი სიტყვით ვებრებით ტყვიდან და ეხლა საზოგადოებაზეა ჯერი, როგორ დააფასებს ჩვენს მოღვაწეობას. კინაღამ ხელს აწერს თვითლისის ქართული დრამატ. საზოგადოების გამგებთა.

ნამდვილთან კინაღამ სწორია, მდივანი „სბრა—სო“.

ლჩხუზური ოცნება

(თახუდთა ქიეფი).

კენინა: ვთხოვთ მობრძანდეთ თავადებო დიქტორთ სტოლოთან სკამი, ღროს ნუ ჰკარგავთ, საქეფოთ ძვირფასია თითო წამი.

ჯერ სადილოთ შეეცქით — მოგვირთმევით კვლავ ვახშამი, ნუ მოგვიწყენთ, მოღბენაში, ხართ ხომ ქება შენასხამი! საუფრის თავში უხუტესო თქვენი მობრძანდით, რიგი არი, ნებას გაძლივეთ გვერდს მოისვით თქვენი სიყმის მფეობარი ..

აჩრველი თავადი: არ დაგზოვავ ძალს და ღონეს, ვფიცავ, რაც კი შემძლებდა, სურვილი მაქვს დღეს, კენინავ, შევისრულო თქვენი ნება, უარი რომ გვითთ თითონ ვატყობ რიგინი არ იქნება, თავადებს ვთხოვ ყური მიგდონ იქონიონ მოთმინება:

ჯერ, კენინავ, რიგისამებრ თქვენსასა ვსვამ სადღებრძელოს... ნუ მოაკლოს ჩვენი გვარი ღმერთმა თქვენებრ სასახელოს! ისიც მინდა ორი სიტყვით მოგიგონო ღვაწლი თქვენი, თუმცა ვიცა ფასს ვერ დასდებს იმას ხუსტი ენა ჩვენი!

იგი იმ დღით დაიწყება ივანეს რომ სტაცეს ხელი, და თქვენს ახლო მიწონეს მოხუტს ბინა სამყოფელი, წასულიყო დაუსჯელად საქმე იყო შეტად ძნელი, მაშინ თავი ისახელეთ ისეთს თქვენგან აწიკ ველი. ლალის მტერი არ დინდით შხამინი როგორც გველი, ზეცა იყოს თქვენი შემწე და მარადის მწყალობელი...

მეორე თავადი: ვიძე რომ ტოლუმბაშის არ გამომყვა ბეკურულს ენა, თორემ რასაც მოგვებოლი ადგილია წარმოდგენა. მეც კენინას ვადღებრძელებ მიანიჭოს ღმერთმა ღონეს, სხვაე ჩავედოს ისეთ დღეში ივანე რომ ჩააყენა.—

კიდევ ბევრი დარჩენილა ჩვენ სოფელში იმისთანა, რომ გაუკრან უკან ხელი ოთიას კი აწყენს ვანა? ყველამ იცით იმ ქოვავმა ამაცალა დიდი ყანა, დღეს მე თავსაც აღარ მიკრავს იქ კი სახლი ჩაიტანა, არ ივარგებს ყანახისგან თავებდობა ამისთანა; და მეც ველარ მოგებრებ ამეარა მისთვის ვვერდი, აწ ყანწსა ვცლი და ბიჭია, შენთანა ვარ ალავერდი!

ბიჭია: ღვინოს არ ვსვამ, მაგრამ ამას

მე კნინა დაველი მთელად
 თავადებში გვიან მოგზავნი
 გლენი ვიყავ იციტ ძველად,
 მაპატიეთ თუ რომ „რენი“
 ვერ მოვაწყო ასე ხელად,
 თქვენს საკარის სიტყვა-პასუხს
 შევისწავლი უმკველად!
 კაცის შეკვრა რახან ვირვა
 ყმა-მამულის დასაცველად,
 თუ მაგვარი ვერ მოვაწყო
 მიმიჩინეთ უკუა თხელად!
 ერთი წვერის პირობაზე
 არ ვახლავარ დასაწუნდ,
 „ლრამატა“ მაქვს, აღარ მიღის
 წუნკლიანი გლენის სუნდ,
 შევარცხვინე მათი ტოლი
 და მათ საქმეს ანასუნდ!

პირ. თავ.: გვონებ არვის დაქულებია
 საღღერძელო კნინასი,
 ეხლა კნიაზს გაუმარჯოს
 გთხოვთ აილოთ საესე თასი;
 ყველამ იციტ მტრების ენით
 ხშირად იყო ჩვენში შური,
 მკაცრი ენით გამოგვიტყამს
 ერთს მეორის საყვედური,
 მაგრამ შემდეგ შეგვართა —
 შეგვარივა დროთა ბრუნვამ,
 დღეს ამისთვის თავს არ ვზოგავ
 თუკი გასჭრა ჩემმა ზრუნვამ.
 იმედი მაქვს აწი მაინც
 განმტკიცდება ჩვენი ძმაობა
 და მტრებს შიშის ზარში გახვევს
 უებარი ეს თანხმობა...
 გზის ერთობით შეწყობილებს
 რალა ვაგყურის არი ჩვენა,
 ავგაცილოს ყოვლის შემოქმედ
 ამ შვიი დღის წარმოდენა...

ახნაური: ბატონებო! ღვინის სმაში
 ერთს არავის ჩამოურჩები,
 მაგრამ აქ კი უნდა ვთქვა, რომ
 ტოლუმბაშს ვერ ვეთანხმები!
 თუ გზაზე ლაპარაკი
 მომისმინეთ ცოტა მეცა,
 თუ სიცრუე გაუროო
 გამირისხდეს მალლით ზეცა!
 კნინაზე არას ვიტყვი,
 მიანიჭოს ღმერთმა ღონენა,
 მაგრამ მიკვირს ამ ბიჭიამ
 რისთვის დაიგრძელა ენა,
 ღლატი და ორპირობა
 ვის უქნია მაგოდენა,
 წინეთ ხშირათ დადიოდა
 მებუტეთა კრებისკენა,
 ეხლა აქით მოიწია
 დავგიმოყვრდეს უნდა ჩვენა
 ვინ მოუძღვა მაგ სომხის შეიღოს
 და კარზე ვინ მოგვაყენა?!

ისიც მოთხრე კენჭის ყრაში
 ხმა თურმე აქვს ახნაურის,
 თუ ასეა, მარშალი გვაყვ
 და ღირსია საყვედურის!

მესამე თავადი: ჩემო ძმაო, ახნაურო,
 მესმის შენი გულის ტკენა,
 რაც შენა სთქვი მეც მაწუხებს
 არ მასვენებს მათზე წყენა;
 უბედობა რაც ჩვენა გვეკრს
 ძნელი არის წარმოდენა,
 და მართლა რომ მაგ საქმეებს
 არ შეპყვრის აწ მოთმენა!
 ღვაწლი თუა ამა ჩვენში
 ვის მიუძღვის შენოდენა,
 მათ შესახებ რათ არ დასძრა
 ტოლუმბაშმა მიკვირს ენა!
 მეტყხლის ბუღდს შენიც ჰგავდა
 მინაშენი ჭერზე მალდა,
 ძირსაც ზერულის ამოთხრაზე
 შეგხლომი ბევრი დაღდა,
 მათი მსგავსი დასამაღი
 არ ყოფილა ჯერაც ჩვენში,
 და ამა ვით დავეთანხმო
 ჩვენს ტოლუმბაშს განახენში?!
 სამშობლოის სიყვარულმა
 მინასტერიც მოგაფონა,
 იმ დროს შენმა გადახვეწამ
 თუმცა ყველა დაგვლომა,
 მაგრამ კიდევ მაღლობა ღმერთს
 მოგინახავს კარგი ბინა,
 წრფელმა ლოცვამ ნამარნევში*)
 მოგიყვანა ისევ შინა —
 აწი მამულს დაიფარავს
 იმედი მაქვს შენი რწმალი
 და ტანჯვისგან მოსიყვენებ
 არა ერთხელ დანამალი!..

მეოთხე თავადი: მეც ხელს ვაწერ, ტოლუმბაში
 ღირსი არის საყვედურის,
 ჩვენი მტრები ახლა იცნო
 იმათ მხოლოდ დღეს მღღერის,
 თორემ წინეთ არა ერთხელ
 მოკუტული დამინახავს,
 და არ ვფარავ რომ ღლარობა
 მისთვის ბევრჯელ დამიძრახავს!
 დღეს რომ ჰკითხო, ჩვენს ერთობას
 იფარავდა ვითომ მარად,
 ბევრ ჩვენთავანს ასეთ ტყუილს
 შეაპარებ შეუღარად!..
 მაგრამ მე ვერ დამტყუებ,
 ეხლაც ისე, როგორც წინათ,
 კარგათ ვიცი საით იყო
 და სად არის ეხლა ბინათ!..
 იმედი მაქვს ყველა ამას
 დააფასებს ჩვენი კრება,

*) ნამარნევი მონასტრის სახელია, სადაც რეპეტიონე-რები თავს აფარებდნენ 11.05 წ.

თორემ ჩემი მშობილებს
ნახვან მაინც მენატრება,
და ჩოლოური*¹) გადარება
ნუ გგონიათ მეზარება...
იქ მოვეყვები ყოველთვის
რითაც მიწუხს თქვენგან გული,
თქვენს ღალატს და ორპირობას
რომ არა აქვს დასასრული...

კენიან ნუ

კენიანო, ნულარ ასმენ
მაგვარ სიტყვებს ამ ჩემს ყურებს,
გული მტკივა, ველარ უძლებ
უადგილო საყვედურებს!
ნუ თუ არვის შეხლომიხარ
ამ კრებისგან განახურებს
შენს შეცდომას ამ გზობისათ
ზეციერი ხომ უყურებს!
საჩივარზე იმელი, მაქვს,
გადფიქრებ ისევ მალე,
დრო წინ არის, ცოტახანი
მოითმინე დაგვაცალი,
და რაც გნებავს თუ არ მოხდეს
მაშინ ყური ჩამათაღე!
აზნაურის სიტყვაც მომიწონს
კიდევ უფრო მისი ქეუა,
კარგათ ვიცი რასაც ამბობს
მართალია, არა სტყუა,
დიდათ ემადლობ მეგრეთმალის
ჩვენთან ყოფი რომ იხუა
რა ხელი აქვს აქ ბიჭისა
ანაქებ თავადების შუა?

მეორე აზნაური:

აზნაური: ბატონებო, ჩაუფიქრდით
აქჩარება ცუდი არი,
დიდათ მიკვირს რათ ბრძანდებით
ბიჭიანზედ ნაწყენარი
ღმერთმა ბევრი შეგახედროს
მავისთან მეგობარი,
რა საქმეზედ მიუთითებთ
საუარგისი რომ არ არის?
ჩვენი მტრების საცარკევათ
და ვვაჯობებს ყველას მაგი,
ღღემდეც ვალად ბევრი გვადევს
მაგის ნაშრომ ნაამაგი,
მაგას ნურგინ აწყენიბეთ
ვისაც გინდათ თავის შევლა:
„ზევიით“ საქმე კარგათა აქვს
და თუ ვინმე წაიშველა,
დაიანებს ვიცი ყველას
ვინც აქ ენა დაიგრძელა!..

დიდხანს იყო დაუსმული
ამ ბრწყინვალე პირთა კრება,
ძვირალ ღირდა სანახავათ
იმ დროს მათი გაჯობრება,

მაგრაა ბოლოს აიშალენ
აირია მონასტერი,
ოთხსვე კუთხით ახრანდეს
მოიშართა ხანჯლის წვერი,
ბიჭია კი სტოლქვეშ შედგრა
დაეკარგა საწყალს ფერი,
ქნინამაც სულის სხნახე
ლოცვა იწყო როგორც ბერი!..

ნაცნობი.

ყვირილა. ჩვენისთანა ბენდიერ ხალხს ბევრს
ვერ შეხვდებით: წარმოიდგინეთ ორი კლუბა გვაქვს
არისტოკრატიული და დემოკრატიული.
ფაუხტო.

სვირი. მაკირვებს ჩვენი ვარამი:
ღღემდე რატომ არ თქვესო;
სიმინდი სულ არ გვივარგა,
(პურის არ ვიცი თესვითა)
ვენახი ყინვამ დაგვიბრო
თავით აღდგომა დღესო,
მზლი ახლა და გაუქელ
ჩვენს გაუმძღარი ღვლღებსო
არ-საფელლო.

წერილები ჩემდამის მიმართ.

პასუხით მოსწავლე შუტუ საბაშვილს.
„მთარზი-საღამური“ მე 15-ით მიწვევთ საყ-
დატორთ სამართალში მე 11 № ში მოთავსებული წე-
რიდის გამო, უნდა მოგახსენიოთ რომ ჩვენ წერილში იყო
„უშუტუ“ უხეივია, ასით ამწუბაბს „ნუტუ“ აეწოთ,
თქვენ „უშუტუ“ გეჭებთა. კეთალი იქონს თქვენა ტან-
ბა! რაკი თქვენნი ვარ იგნათ შეუარსუთფილათ, გებე-
კარგათ: ღიდი ნიჭია კაცის ცნობა თვისა თვისს“ ინე-
ბეთ, მზათ ვართ ჩვენის მხრით შედატორეთ იქნება ამ.
ჭრუფელსი, მეორესაც ის აინჩეს. თუ ერთს არ დასჯე-
რდებით და ჩვენის მხრით ყოველ გვარ ხასხის გუბასაც
მოწმეთა დასახელებს და სხვას მსვე უნდაობთ.

„უტუ“
P. S. თუ სხვასაც გინმეს ბირი ეწვის შეუძლია თქვე-
ნთან ერთად ამგვართვე დაიმუთფილან თვით მოკუ-
რეობის აშლილი სადრედლი, ესე იგი შეუძლიათ თქვენ-
თან ერთად შეთანხმან შედატორეთა არჩევნებში ჩვენის
მხრით კი ისევე ის დაჩება.

უტუ!

პასუხით ბ. ნ. კასიოს. რა გაქვითა, თანხმა ვარ
თქვენ უკანასკნელ წინადადებაზე (მთ. № 15-ამ) მხო-
ლოთ შედატორეს ორის ნაცვლათ ვასახელებ ერთს და
თქვენც გასლვეთ წინადადებას აინჩით ერთი ჩემის მხრით
იქნება ამ, უნჯათელი. განახეი უნდა გამოცხადდეს გა-
ზეთში.

მელიტონ დლიძე.

* ჩოლოური სოფელია სანეთში რომელშიდაც ცხოვ-
რებენ თავადი გარდაუხამებები.